

RODZINNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięczn 900.000 M.,
z dostawą do domu 1.000.000 M., na
provincji 1.000.000 M., za granicą
1.500.000 Mk.

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski.

40.000 Mp.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykietuska I. 21,
Tel. Nr. 24.

Angielski doradca finansowy nie wróci do Polski.

Spizowy program naprawy skarbu.

Chjena głosiła, że ona, gdy zwycięży, spawi, że wszystko potanieje.

Ona uporządkuje skarb, ona uzdrowi życie gospodarcze, ona bowiem ma program gospodarczy i finansowy, który wyprowadzi państwo z zamętu.

Od tego czasu, upłynęło już wiele czasu, a naprawiane życie gospodarcze popada w coraz większy bezład. Ludzie zaczynają już z westchnieniem wspominać te czasy, kiedy to rządziła, potępiana „lewica“. Wszak nie tak dawno, bo z końcem maja b. r. bochenek chleba kosztował 2.800 mk., a kłzisz kosztuje 170.000 mk., wczasy wienzas dolar kosztował 52 tysiące (!) a dziś przeszło 4 miliony mk.

Czy nie lepiej było „naprawiać“ i raczej wszystko zostawić po dawnemu. Wówczas wprowadzić drożyzna rosła, ale ten wzrost wynosił miesięcznie kilkanaście procent, gdy dziś skoki jej wedle urzędowych danych wynoszą po stokilka-dziesiąt procent. Wówczas wystarczyło regulowanie płac co miesiąca, kłzisz za rzadko jest co dwa tygodnie.

Ludność coraz częściej zaczyna wołać: „Boże broń nas przed taką „naprawą“! Okazało się bowiem, że prawica nie ma żadnego programu, że łatwo było pisać o sanacji i potanieniu wszystkiego, w odezwach wyborczych, ale gdy przyszło do roboty, wprowadzono jeszcze większy zamęt i otwarto drogę do bankructwa.

Minione miesiące wykazały, że chjena wogóle nie miała kandydata na ministra skarbu. Najpierw zatrzymano Grabskiego, aby go zastąpić zerem, jakim był p. Lindl. A gdy przyszedł Kucharski, rozpoczęła się zażarta walka w samym obozie prawicowym. Okazało się, że wśród specjalistów chjeńskich każdy ma swój program. W lonie sejmowej większości, kryją się zażarte apetyty różnych klik i mafij kapitalistyczno-obszarnicznych, których „sanacja“ skarbu polegała na tem, że różne kliki wielkiego kapitału i obszarnictwa chcą na niej jak najwięcej zarobić, i zaciekle kłocą się o łup, a przynajmniej każda z nich dba o to, żeby „sanacja“ nie jej nie kosztowała.

Grabski upadł jako minister skarbu, dlatego, że chciał wprowadzić złoty miernik do podatków i kredytów. Kapitaliści i obszarnicy nie chcieli się na to zgodzić i obalił go. Po nio nie znaczącym p. Lindlem, Kucharski obiecywał najpierw rozwiązanie trudności, przez pożyczkę zagraniczną, ale po bankructwie tego „planu“ wrócił do projektu p. Grabskiego. Ale Michalski jest nieubłaganym wrogiem waloryzacji, a i wśród endecji wszyscy jej przedstawiciele kapitału i obszarnictwa są jej przeciwni.

Wobec zacieklej opozycji ze strony kapitału i obszarnictwa, waloryzacja pozostanie tylko — komedją. Już Kucharski dał kapitalistom w senacie wyjaśnienie „uspokajające“, że pomimo uchwalenia przez sejm waloryzacji kredytów, pozostanie ona na papierze.

W senacie p. Szarski potraktował ustawę o waloryzacji pogardliwie... Powiedział on, że waloryzacja jest szkodliwa, o ile inflacja (druk pieniędzy) będzie trwał dalej, a niepotrzebna, gdy ustali się wartość marki. I powędzlawszy to, wszedł do rady finansowej, aby wziąć odpowiedzialność za plany naprawy p. Kucharskiego, którym jest przeciwny.

Ale w jednej dziedzinie ci wszyscy Szarscy, Hammerlingi i Michalscy są zgodni: o ile chodzi o obciążenie warstw pracujących. Rezolucję o waloryzacji pensji urzędniczych Chjeno-piast odrzucił jednomyślnie. Nie dość tego: po uchwaleniu waloryzacji podatków, to jest powiększenia ich stosownie do spadku marki w stosunku do złota, — p. Kucharski wniósł do sejmu projekt ustawy, upoważniającej Rząd, aby i nadal mógł dowolnie podwyższać podatki pośrednie. To znaczy, że rząd zamierza podwyższać podatki pośrednie ponad równię złota.

A tymczasem za kulisami odbywają się różne geszefty i namiętna gra geszeftarska. Z podatku majątkowego zrobiono transakcję z grupami kapitalistów i obszarników, przyczem grupy te dyktują rządowi warunki i dążą do tego, aby z podatku majątkowego zrobić dochodowy dla siebie interes. W zamian za zaliczki na poczet podatku majątkowego — grupy te domagają się i otrzymują — olbrzymie kredyty, prawa wywozowe (obszarnicy), wolność paskowania walutami zagranicznymi. Oczywiście w tych warunkach „sanacja“ skarbu jest lichą komedją — a smutną rzeczywistością jest coraz zuchwalsze panoszenie się kapitału.

Jednocześnie z tem, odbywają się rokowania z rekinami międzynarodowego kapitału, w sprawie wydłużenia na 45 lat monopolu tytoniowego, puszczy białowieskiej.

Odbywa się najordynarniejsza szacherka kapitalistyczna. A tymczasem drożyzna rośnie, rośnie nędza, rośnie bezrobocie, rośnie kryzys gospodarczy...

I to się nazywa naprawą Rzeczypospolitej...

Lewica usuwa się z konwentu senlorów.

WARSZAWA, 10-go grudnia. (Tel. wł.). Dziś zjawił się u marszałka Rataja poseł Thuggit i imieniem całej lewicy złożył oświadczenie, że lewica postanowiła nie brać udziału w

posiedzeniach konwentu senlorów, gdyż nie chce brać na siebie odpowiedzialności za uchwały konwentu, na którym jest stale majoryzowana przez większość rządową.

Young nie wróci do Polski.

WARSZAWA, 10-go grudnia. (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy, doradca finansowy Polski,

p. Young już więcej do Polski nie wróci.

Waloryzacja opłat podatkowych i celnych.

WARSZAWA, 10. grudnia. (Pat). W dniu 1. stycznia 1924 r. wejdzie w życie ustawa o zastosowaniu stałej jednostki do obliczenia danin i niektórych innych dochodów publicznych, oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe. Ustawa dotyczy również opłat celnych, oraz kłzisz grzywien za przekroczenia celne. Waloryzacja opłat celnych polegać

będzie na tem, że stawki taryfy celnej wyrażone w markach złotych, oraz wszelkie inne należitości celne w dotychczasowej ich wysokości zostaną wymierzone na podstawie franka złotego. Wymierzone w ten sposób należitości celne będą przy ich uiszczaniu przerachowywane na marki polskie podług wartości franka złotego.

Strejk urzędników w Austrii.

WIEN, 10. 12. (Pat). Od soboty trwały rokowania rządu z centralnym komitetem organizacji urzędniczych, który w sobotę powziął decyzję rozpoczęcia strejku. Przedstawiciele urzędników przyjęli niektóre propozycje rządowe, po-

stawili jednak niespodzianie nowe żądania, a między innymi żądanie wypłacenia znaczniejszego zasiłku świątecznego. Rokowania zostały zerwane. Strejk urzędników pocztowych, telegr. i telefonicznych rozpoczął się w poniedziałek rano.

CO MA ZAŁATWIĆ SEJM PRZED ŚWIĘTAMI.

WARSZAWA, 10. 12. (AW). Sejm w bieżącym tygodniu odbędzie się 3 lub 4 posiedzenia. Panuje tendencja załatwienia przed ferjami usta-

wy o parcelacji i osadnictwie, oraz wydanie II. serji bonów złotych. Możliwe, że odbywać się będą po dwa posiedzenia dziennie.

Zjazd młodzieży socjalistycznej.

KRAKÓW, 10. grudnia. (Tel. wł.) Przez ostatnie dwa dni świąteczne obradował w Krakowie w sali Domu górników Zjazd socjalistycznej młodzieży niezależnej zgrupowanej w związku „Życie”. Na Zjazd przybyło 20 delegatów z Warszawy, Krakowa i Lwowa.

Po powitaniu Zjazdu przez Radę Robotniczą, m. Krakowa tow. Kunickiego i imieniem C. K. W. P. P. S. tow. Bobrowskiego, sprawozdanie z działalności Związku składał tow. Bruner, Dubois (Warszawa), Biłski (Kraków) i Klimek (Lwów). Nad sprawozdaniem wywiązała się obszerna dyskusja, w której opozycja atakowała Wydział Wykonawczy zarzucając mu, że gwałcił zasadę różnorodności kierunków w charakterze organizacji. Większość delegatów broniła jednak działalności Wydz. Wyk. jako słusznej, wobec czego opozycja cofnęła swe zarzuty i rezolucję wyrażającą mu votum nieufności. Uchwalono Uznaczną większością głosów, przy kilku wstrzymujących się, absolutorjum i podziękowanie Wydz. Wyk.

W drugim dniu obrad referat: Nasze zadania wygłosił tow. Znamięcki, o międzynarodówce soc. w Hamburgu ref. Woliniecka, o zjeździe młodz. w Norymberdze Landau, a o międzynarodówce młodz. Ciołkosz. Nad tymi referatami

wyłoniła się burzliwa dyskusja. Większość delegatów wypowiedziała się za międzynarodówką młodzieży w Berlinie (zorganizowaną) w Hamburgu za większym skryształowaniem oblicza ideowego organizacji. W rezultacie uchwalono rezolucję tow. Dubois, w której zjazd polecił Wydz. Wyk. przeprowadzenie pertraktacji z międzynarodówką berlińską w celu przystąpienia do niej. Zjazd stwierdza, że przez przystąpienie do tej międzynarodówki skryształuje się jasniej oblicze organizacji. Członkom organizacji nie wolno zwalniać tej międzynarodówki młodzieży.

Przez powzięcie tej uchwały Zjazd wypowiedział się przeciw uczestnictwu członków w trzeciej międzynarodówce.

Przeciwnicy tej rezolucji, aczkolwiek nie kwestjonowali sposobu głosowania, złożyli oświadczenie, że jest ona sprzeczna ze statutem i deklaracją ideową, wobec czego jej nie uznają. Wobec tego przedstawiciele większości postawili wniosek o wykluczenie z organizacji tych członków, którzyby niechcieli poddać się uchwałom zjazdu. W ten sposób został stwierdzony socjalistyczny charakter organizacji, co usiłowano podważyć przez rozszerzenie tego pojęcia poza jego rzeczywiste ramy.

Rząd niemiecki uzyskał pełnomocnictwa.

BERLIN, 8. grudnia. (Pat.) Na sobotnim posiedzeniu parlamentu niemieckiego w imiennym głosowaniu nad ustawą o pełnomocnictwach dla nowego gabinetu oddano 332 głosy. Za ustawą oświadczyło się 313 posłów, przeciw 18 posłów, przy jednym wstrzymującym się w głosowaniu. Ustawa została zatem uchwalona.

BERLIN, 8. grudnia. (Pat.) Po głosowaniu odroczono parlament na czas nieograniczony.

BERLIN, 10. grudnia. (Pat.) Przyjęta ustawa o pełnomocnictwach daje gabinetowi Marxa możność wydawania i przeprowadzania wszelkich rozporządzeń finansowych, gospodarczych i społeczno-politycznych, których wymaga chwilowe położenie kraju. Dziś popoł. o g. 5 zebrał się gabinet do omówienia tych rozporządzeń. Na porządek dzienny stoją sprawy o uposażeniach i redukcji urzędników, sprawa przedłużenia czasu pracy i sprawy podatkowe.

Po wyborach w Anglii.

LONDYN, 10. grudnia. (AW). Brak wiadomości z 13 okręgów. Dotychczas konserwatyści zdobyli mandatów 254 (— 91), Labour Party 192 (+ 48), liberałi 149 (+ 41), niezawisli 7. Frekwencja wyborców 61 1/2%, w zeszłym roku 70%. Kobiety wybrano dotychczas 7.

CZĘŚĆ LIBERAŁÓW SKŁONNA DO WSPÓŁPRACY Z KONSERWATYSTAMI.

LONDYN, 10. grudnia. (Pat.) Według wszelkiego prawdopodobieństwa premier Baldwin nie podejmuje żadnych zdecydowanych kroków w kierunku przeszenia dymisji gabinetu przed porozumieniem się ze swymi kolegami ministrami, co nastąpi na trzynastym posiedzeniu gabinetu. Jak dotychczas wśród liberałów widoczne są walki w dwóch kierunkach, a mianowicie jeden żąda zupełnej niezależności partii, drugi odłam skłania się ku współpracy co do pewnych zagadnień ze stronnictwem konserwatywnym. Ten drugi odłam widzi możliwość podtrzymania rządu konserwatywnego w jego programie. Obejmuje on najważniejsze zagadnienia polityki zagranicznej i wewnętrznej, a mianowicie rozwiązanie kwestji Ruhry i odszkodowań, kwestję

bezrobocia, oraz uregulowania budżetu przez odpowiednie zarządzenia gospodarcze i częściowej reformy polityki podatkowej.

KWESTJA BEZROBOCIA — NAJWAŻNIEJSZYM ZAGADNIENIEM RZĄDU.

LONDYN, 10. grudnia. (Pat.) Bezrobocie stało się tu najważniejszym zagadnieniem socjalno-politycznym. Od właściwego rozwiązania tego problemu zależy los obecnego jak i następnego rządów. Według obliczeń prawdopodobnych ogólna liczba bezrobotnych wynosi około 2 miliony, ogólna zaś liczba osób dotkniętych bezrobociem t. j. pracowników i ich rodzin wynosi około 3 1/2 miliona. Jest przeto jasnym, że ten czynnik społeczny wpłynął na rezultat ostatnich wyborów zapewniając powodzenie Labour Party i na przyszłość musi zaważyć na każdym poczynaniu rządów. Rząd opracował program robót, który ma na celu zajęcie bezrobotnych, jednak plan działania rządu spotkał się z krytyką Labour Party. Środki proponowane przez rząd mogłyby jej zdaniem zatrudnić 1/7 ogółu bezrobotnych.

NACZELNY DYREKTOR MONOPOLU TYTONIOWEGO.

WARSZAWA, 10. 12. (Pat.) Prezydent Rzpl. zamianował dyrektora departamentu Kazimierza Ostrowskiego Belzę naczelnym dyrektorem polskiego monopolu tytoniowego.

DŁUGI POLSKI WE FRANCJI I ANGLJI.

WARSZAWA, 10. 12. (Pat.) W dniu dzisiejszym udaje się do Paryża i do Londynu delegat ministerstwa skarbu p. Aleksander Woytkiewicz, st. referent ministerstwa skarbu dla spraw długów zagranicznych, celem ustalenia wysokości zobowiązań rządu polskiego wobec rządu Rzplitej francuskiej i Wielkiej Brytanji.

USTAWA O INSPEKCYI PRACY.

WARSZAWA, 10. 12. (Pat.) Na posiedzeniu w dniu 10 grudnia rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o inspekcji pracy i ustaliła wysokość dyjet przy podróżach służbowych z ważnością od dnia 1 grudnia.

NAPRĘŻENIE FINLANDZKO-ROSYJSKIE.

MOSKWA, 10. 12. (AW). Daje się tu odczuwać coraz wydatniej naprężenie stosunków finlandzko-rosyjskich. Incydentu zamordowania dwu komisarzy sowieckich w Finlandji dotychczas nie zlikwidowano, co daje prasie sowieckiej pretekst do ciągłych napaści na Finlandję. Ratyfikacji umowy o spławach na Newie nie dokonano, Ośmiornic i żelazne rukowania handlowe zerwano.

REWOLUCJA W MEKSYKU.

PARYŻ, 10. 12. (Pat.) Pisma wieczorne donoszą, że rewolucja w Meksyku rozszerza się. Powstańcy zbliżają się do stolicy.

BOJALISCI I LIKANIE W GUBCJI.

ATENY, 10. 12. (Pat.) Po wiecu, który się odbył za wiedzą władz bojaliskich, burzliwą manifestację, pod którą oddali kilka strzałów w kierunku republikanów. Dwie osoby zabite, a około 20 rannych. Wojsko przywróciło porządek.

WOJNA W CHINACH POŁUDNIOWYCH.

LONDYN, 10. grudnia. (AW). „Daily Mail” przynosi nowe szczegóły o wojnie w Chinach. Sun - Jan - sen miał prawie w całości opłacać południowe Chiny. Generał Ken w północnych Chinach znajduje się w odwrocie.

O PREZYDENTURĘ W ST. ZJEDNOCZONYCH.

PARYŻ, 10. grudnia. (Pat.) W związku z wyborami, które mają się odbyć w przyszłym roku „N. Jork Herald” donosi, że prezydent Colidge w najbliższym czasie wystąpi oficjalnie ze swoją kandydaturą na prezydenta St. Zjedn.

O porozumienie francusko-rosyjskie.

MOSKWA, 10. grudnia. (Pat.) W artykule wstępnym „Izwiestji” pisze p. Steklow w sprawie stosunków rosyjsko-francuskich, że uznanie przez Sowiety długów przedwojennych zależne jest od uprzedniego udzielenia Rosji kredytu. A dalej zaznacza, że uregulowanie stosunku rosyjsko-francuskiego wymaga wzajemnej gwarancji gospodarczych i politycznych. Rosja żąda gwarancji przeciw wszelkiej interwencji pośredniej i bezpośredniej, oraz zdezaubowania białogwardzistów i wszelkich kombinacji antirosyjskich. W stosunku do Niemiec Steklow proponuje wzajemne zobowiązanie się Rosji i Francji do mieszanego się w sprawy wewnętrzne Niemiec.

Trzydziestu księży skarży...

NADUŻYCIA KLERU PRZED SĄDEM.

WARSZAWA, 10. 12. Onegdaj rozpoczął się przed sądem pokoju w Toruniu proces, który 30 księży wytoczyło p. dr. Brejskiemu za artykuł w „Głosie Robotnika” z grudnia zeszłego roku. — W owym artykule p. Brejski napiętnował prasę prawiową, szczególnie „Piegrzyma”, która zawiniła, iż różni księża nadużywali nawet kościoła do zdróżnej agitacji wyborczej za „ósemką”. — W celu przeprowadzenia dowodu prawdy swych twierdzeń wniosł p. Br. o zawiązanie świadków, tymczasem około 150, z kłkudziesięciu miejscowości Pomorza. Ponieważ oskarżyciele, wzgl. ich adwokat twierdzą, iż p. Br. pała nienawiścią do duchowieństwa i niem gardzi, wniosł on o przesłuchanie licznych księży na dowód, że nie występował przeciw ogółowi duchowieństwa, lecz tylko przeciw tym z księży, którzy prowadząc życie niemoralne, stali się niegodnymi nosić szatę kapłańską.

Policja w Moskwa a konstytucja.

W niedzielę odbywało się w red. „Zemli i Woli” posiedzenie przy współudziale posłów ukraińskich z grupy socjalistycznej. Na posiedzeniu to wpadła policja i chciała rozwiązać zebranie, na to jeden z posłów wyciągnął tekst konstytucji i zaczął komisarzowi policji wykladać jej brzmienie o zawartych w niej swobodach obywatelskich, na co od owego stróża prawa otrzymał wielce charakterystyczną odpowiedź: „Schowaj sobie pan konstytucję do kieszeni”. Gdy mimo takiego orzeczenia policyjnego o znaczeniu w Polsce praw konstytucyjnych zaznaczano rozkaz na piśmie, że posiedzenie ma być rozwiązane, rozkaz takiemu nie przyniesiono i w końcu pocichutku policja z całej tej afery się wycofała.

Atrakcyjna premiera w kinoteatrze „APOLLO”

MIŁOŚĆ PAZIA

Znasz-li ten kraj
„MIGNON”

Przepiękny dramat romantyczny
w 6-tu aktach. — W głównej roli
1185 Sacha Gura.

Kto wygrał w sprawie Jaworzyny?

Urzędowe komunikaty polskie o wyroku trybunału w Hadze głoszą, że Polska wygrała proces o Jaworzynę. Wszystkie pisma polskie ten komunikat powtórzyły, ale że z tym zwycięstwem jest jakoś niewyraźnie, świadczą dwie okoliczności.

Przedewszystkiem polska prasa rządowa na wieść o tem zwycięstwie nie uderzyła w tryumfalne surmy zwycięstwa, jak to uczyniła swego czasu, gdy chodziło o bardzo wątpliwą wygraną w sprawie Gdańska. Dziś skromność zapanowała na łamach tej prasy, chociaż wygrana byłaby tryumfem dyplomacji pp. Dmowskię i Seydy.

Drugą okolicznością, podającą w wątpliwość wygraną dyplomacji polskiej to radość w Pradze czeskiej, z powodu wygranej w Hadze. Mianowicie pisma czeskie pełne są radością, że spór o Jaworzynę wygrał rząd czeski. Powtarza się historia z Gdańskiem. I wówczas radoowano się w Warszawie i... w Gdańsku, a w końcu się okazało, że ucieszeni gdańszczanie mieli rację. Okazało się wówczas, że społeczeństwo polskie wówczas wprowadziło w błąd, ogłaszając zwycięstwo, aby zamaskować klęskę. Dziś historia się powtarza. Urzędowe komunikaty czeskie i polskie głoszą zwycięstwo.

Nie przesadzamy w tej chwili sprawy, tak bowiem mało dostarczono dotąd materiałów w tej sprawie, że wartość orzeczenia haskiego należy ocenić nie można.

Komunikaty rządowe polskie zacytowały na poparcie tego twierdzenia jeden z ustępów wyroku, orzekający, że jakkolwiek granica polsko-czeska, wytknięta przez konferencję ambasadorów 28. lipca 1920 roku, uznana zostaje za definitywną, to jednak dopuszczalne są zmiany proponowane przez komisję delimitacyjną i uznane przez nią za usprawiedliwione interesami poszczególnych osób prywatnych, lub też interesami gmin położonych w sąsiedztwie linii granicznej, przy wzięciu pod uwagę specjalnych względów miejscowych.

Oto wszystko, co o wyniku procesu dowiedzieliśmy się z polskich źródeł urzędowych.

I niepodobna obronić się zdumieniu, że rząd dostarcza ogółowi tekst wyroku w stanie bardzo

niekompletnym, w przywku najwidoczniej wyrywanych z całości.

Chwycono się zupełnie tego samego systemu, jaki zastosowano po brzecczeniu Ligi narodów w sprawie naszych sporów z Gdańskiem. Wtedy prasa rządowa uderzyła odrazu w tony tryumfu, a komunikaty oficjalne przez kilka dni z rzędu, wmawiała w opinię, iż rząd odniósł świetny sukces. Tych, którzy mieli jakiegokolwiek wątpliwości, lżono i kłęczano od czci i węgry.

Rząd sam do tego stopnia uwierzył w swój rzekomy sukces w Genewie, że kiedy lord Robert Cecil stwierdził w raporcie dla Izby gmin odrzucenie tez polskich w Radzie Ligi, której był członkiem — poseł polski w Anglii nie cofnął się przed śmiesznością pouczenia Lorda Cecila, iż było jakoby wprost przeciwnie...

Warto zwrócić uwagę na następujący ustęp komunikatu rządowego: „Wyrok jest dlatego zgodny z tezą polską, że bierze jako punkt wyjścia do ostatecznego uregulowania granic zasadniczą decyzję Rady ambasadorów z r. 1920, a nie późniejsze akty, na których się właśnie teza czeska opierała.

W streszczeniu wyroku, ogłoszonym przez rząd czeski, czytamy, iż „Konferencja Ambasadorów trwała w r. 1922 na stanowisku, że decyzja z 28. lipca 1920, była jedynie decyzją przejściową”, oraz że „ze strony polskiej tę tezę przyjęto, i z powoływaniem się na nią domagano się nowego ostatecznego rozstrzygnięcia Konferencji ambasadorów w sprawie Jaworzyny”. To znaczy, że trybunał przeszedł do porządku domaganiem się Polski i zakwestjonował wagę polityczną uchwały konferencji ambasadorów z 18. lipca 1922, stwierdzając konieczność odstąpienia od postanowień traktatu w Sevres z 10. sierpnia 1920. Komunikat rządowy polski oświadcza, że to właśnie jest zgodne z obecną tezą rządu polskiego i że na tem właśnie zależało.

Za obecnego kursu w naszym ministerstwie spraw zagranicznych doświadczenie uczy, że jest nie dobrze, gdy i przeciwna strona się cieszy bo się następnie okazuje, że ona cieszyła się słusznie...

Radosny komunikat czeski.

Czeskie ministerjum spraw zagranicznych rozesłało za pośrednictwem Czeskiego Biura Prasowego tryumfalny komunikat w sprawie Jaworzyny. Ministerjum oświadcza, że teza polska upadła zupełnie, natomiast została przyjęta teza czeska. Odnośny o motywach uchwały haskiej komunikat brzmi jak następuje:

1) Decyzja Rady Ambasadorów z d. 28 VII. 1920 r. jest definitywną decyzją dotyczącą suwerenności na obszarze spiskim i określa granice tego obszaru. Konferencja Ambasadorów trwała od roku 1922 na stanowisku odmiennem, to znaczy, że decyzja z dnia 28 VII. 1922 r. była jedynie decyzją przejściową. Ze strony polskiej tę tezę przyjęto i z powoływaniem się na nią domagano się nowego ostatecznego rozstrzygnięcia Konferencji Ambasadorów w sprawie Jaworzyny.

2) Modyfikacje głównej linii granicznej, wytyczonej na podstawie decyzji Rady Ambasadorów z d. 28 VII. 1920 r., mogą być przeprowadzone jedynie w bardzo ograniczonym zakresie,

to znaczy, że wogóle nie mogą być dokonane znaczniejsze przesunięcia granicy. Konferencja Ambasadorów chciała uwzględnić wniosek komisji delimitacyjnej z września 1922 r., który proponował zmianę granicy obszaru Spisza na przestrzeni około 20 klm., podczas gdy cała granica obszaru spiskiego obejmuje 45 klm., przez co pierwotnie wytyczona granica musiałaby ulec gruntownej zmianie.

3) Prawo modyfikacji granicy dałoby się przeprowadzić w tak pojętym nieznacznym rozmiarze jedynie na małym odcinku granicy spiskiej, który jest topograficznie określony w decyzji Rady Ambasadorów z 28 lipca 1920 r. Rada Ambasadorów od grudnia roku 1921 nie dopuszczała możliwości modyfikacji granicy.

Stanowisko rządu Czecho-Słowacji jest identyczne z poglądem Trybunału Haskiego odnośnie do pierwszego i drugiego punktu. Jedynie w kwestji ujętej w punkcie 3 rząd Czechosłowacji trwał na stanowisku, że nawet lokalne modyfikacje granicy nie są dopuszczalne.

Co mówi polski komunikat urzędowy?

WARSZAWA. 9. grudnia. (Pat.) Całość tekstu opinii trybunału haskiego w sprawie Jaworzyny, obejmuje kilkadziesiąt stron druku i podlega szczegółowo analizie tezy polskiej i czeskiej. Istota opinii trybunału mieści się w dwóch punktach zasadniczych. W jednym trybunał stanął po

stronie tezy czeskosłowackiej i orzekł, że pierwsza decyzja Rady ambasadorów z 28. lipca 1920 jest zasadniczo wzięwszy definitywną w tem znaczeniu, iż zawiera postanowienia o całej granicy na terytorjum Spisza. W drugim punkcie trybunał także jednakże tę decyzję uwzględnić

w jej całości i konsekwencji tego uznaje wbrew tezie czeskosłowackiej odcinek opisany w decyzji z 28 lipca 1920 topograficznie od Brzegów do Czorsztyna jako podlegający zmianom przewidzianym w ustępie trzecim artykułu 2 tej decyzji. Trybunał stwierdził przytem, że nawet rząd czesko-słowacki uznał w swoim expose prawnem, iż jako konsekwencja zmiany linii Brzegi-Czorsztyna mogła być także postanowiona zmiana odcinka Rysy - Brzegi, głównego przedmiotu sporu.

Wynika stąd, że międzysojusznicza komisja delimitacyjna miała prawo zaproponować 25 września 1922 Radzie ambasadorów zmianę granicy jaworzynskiej. Jak wiadomo, rząd czeskosłowacki zajął stanowisko, że komisja delimitacyjnej proponowania jakiegokolwiek zmian granicznych nie przysługiwało od 6 grudnia 1921, w którym to terminie Rada ambasadorów zawiadomiła rząd polski i czeskosłowacki, że o ile do 15 stycznia 1922 nie załatwią sporu polubownie, to komisja delimitacyjna ustali granicę wedle decyzji Rady ambasadorów z 28 lipca 1920. Trybunał haski odmówił dokumentowi z 6 grudnia 1921, na który rząd czeski przedewszystkiem się powoływał, znaczenia, pozbawiającego komisję delimitacyjną prawa zmiany granicy. Na podstawie prawnej opinii Trybunału haskiego zajmie się teraz Rada Ligi narodów merytoryczną oceną propozycji komisji delimitacyjnej z 25 września 1922.

Zgon prof. prawa.

WARSZAWA. 9. 12. (Pat.). Wczoraj zmarł tutaj dziekan wydziału prawa i nauk politycznych uniwersytetu warszawskiego prof. Edward Strasburger.

Po klęsce konserwatystów w Anglii.

LONDYN 9. 12. (Pat.). Okoliczność, że żadna z partji nie uzyskała ilości mandatów zapewniającej większość w parlamencie, wywołała wielkie zakłopotanie przywódców partyjnych. Baldwin odbył w sobotę dłuższą naradę z lordem kanclerzem Cave, aby zasięgnąć opinii w sprawie wytworzonej sytuacji.

Przywódcy partji liberalnej oświadczyli, że stanowczo nie godzą się na porozumienie z partją konserwatywną ani z partją pracy. Zaś przywódcy partji pracy zaznaczyli, że współpraca z partją liberalną byłaby niemożliwą. Wobec tego, że partja konserwatywna uzyskała największą ilość mandatów, przypuszcza prasa, że zatrzyma ona ster rządów w swych rękach.

Dzienniki przypuszczają, że mimo niemożności dojścia do skutku koalicji konserwatystów z liberałami, partja liberalna zgodzi się popierać rząd konserwatywny we wszystkich sprawach niepodlegających dyskusji jak n. p. w sprawie budżetu oczywiście o ile nie zostaną wysunięte jakiegokolwiek zmiany w systemie podatkowym.

Wiosna na Oceanie lodowatym.

Berlin, 8. 12. (Pat.). Od czwartku nadchodzą telegramy iskrowe z okrętu Amundsena Maud, który krąży na oceanie lodowatym pomiędzy Alaską a Spitzbergiem. Telegramy te donoszą, że obecna temperatura wynosi od 30 do 40 Cels., a piękna pogoda pozwala na dokonywanie pomiarów przy pomocy balonu na uwieżi znajdującego się na wysokości 3000 m.

Budżet sowiecki.

Rosyjski budżet państwowy na rok 1923/24 wynosi dla całego związku sowieckiego 1650 rubli złotych t. j. 80 proc. budżetu rosyjskiego z r. 1923. W porównaniu do roku zeszłego przewidziana jest zwyżka dochodów wyższa o 30 proc. Dochody podatkowe preliminowane są na 500 milionów rubli złotych, dochody z komunikacji na 600 milionów, dochody z operacji kredytowych 150 milionów, dochody charakteru niepodatkowego na 150 milionów rubli złotych. Emisja banknotów ma w preliminarzu pozycję 200 milionów rubli złotych.

Nowiny z dnia.

Lwów, 11 grudnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSK. WE LWOWIE:

Wtorek o g. 7 „W noc św. Mikołaja”.

Sroda o g. 7 „Tosca”.

REPERTUAR TEATRU MALEGO, Gródecka 2 b:

Wtorek o g. 7 „Pokojówka szuka miejsca”.

Sroda o g. 7 „Sprawa Kaisera”.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, ul. Stoneczna:

Wtorek o g. 7 „Księżniczka Olala”.

Sroda o g. 7 „Księżniczka Olala”.

TEATR LITER.-ARTYST. „BAGATELA”, ul. Rejtana 3.

Część I: „Kwit”, farsa w 1-ym akcie. — Część II: Clée, duet taneczny. Marek Windheim-Mr. Rald Clifford, tercet taneczny. — Część III: „Incognito”, farsa w 1 akcie. T. Doński, wirtuoz na harmoniach ręcznych. Początek o g. 8 wieczór. — Przedsprzedaż: w składzie nut WP. Sevfārtha, Akademicka 6.

TEATR ZYD. dyr. S. M. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Wtorek o g. 7:30 „Kaleka”.

Sroda o g. 7:30 „Dziecko ulicy”.

Czwartek o g. 7:30 „Proces Kaswina”.

REPERTUAR BIURA KONCERT. M. TUERKA:

Piątek 14 grudnia: WACŁAW KOCHAŃSKI, skrz. pek. 1184-2

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA: „O Polsce współczesnej”.

11 bm. wtorek — prof. J. Tokarski: „Przyrodzone podstawy przemysłu polskiego”. Odczyt ten odbędzie się w XII. sali politechniki ze względu na liczne okazy i demonstracje mikroskopowe.

13 bm. czwartek — Ostap Ortwin: „Liryka współczesna”.

15 bm. sobota — Marja Jaworska: „Rozwój oświaty i szkolnictwa w Polsce niepodległej”.

Oba odczyty w sali Muzeum Przemysłowego, ul. Hetmańska, o godz. 7 wiecz.

DLA UCZCZENIA PAMIĘCI Dra HENRYKA SAWCZYŃSKIEGO, zmarłego dnia 28 listopada br., długoletniego i wielce zasłużonego wiceprezesa Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie, Wydział administracyjny Zakładu uchwalił wyasygnować z funduszu Zakładu 10 nadzwyczajnych zasiłków po 1 miljonie mkp. dla najstarszych wiekiem i najbardziej wskutek kalectwa potrzebujących pomocy rencistów Zakładu. Na ten sam cel złożyli członkowie Wydziału kwotę 4 miljonów mkp.

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA. Uprawa bawełny. Film przedstawiający cały przebieg prac około uprawy bawełny, oraz przeróbki zbiorów bawełnianych, poprzedzony odczytem prof. Jana Wójcika, wzbudził zainteresowanie, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej.

Prelegent opowiedział przystępnie zasady uprawy ziemi pod tę pożyteczną roślinę, hodowania jej, zbioru, omlotu, oraz sposób przetwarzania surowca.

Interesujące zdjęcia filmowe ukazały widzom plantacje bawełny we wszystkich fazach rozwoju zasiewów, prace na polach bawełnianych i fabryki przemysłu bawełnianego. Nadto okazał prelegent publiczności oryginalne okazy nasion i włókien bawełny.

STEFAN HAWRYSZKIEWICZ, stereotypier „Dziennika Ludowego”, członek Sekcji personalu pomocniczego przy stow. drukarzy „Ognisko” we Lwowie, zmarł po krótkich cierpieniach dnia 9 bm. w 55 roku życia. Osierocił żonę i syna. Część jego pamięci!

INAUGURACJA NIEDZIELNYCH PRZEDSTAWIEN POPULARNYCH DLA LUDNOŚCI PODMIEJSKIEJ I OKOLICZNYCH WŁOŚCIAN. Z inicjatywy „Teatrów i Chórów Włościańskich” odbywać się będą w Teatrze Wielkim niedzielne przedstawienia popołudniowe dla ludności podmiejskiej i włościan okolicznych. Dyrekcja teatrów wspólnie z wspomnianym Związkiem opracowała plan tych przedstawień i najchętniej dołoży wszelkich starań, aby wypadły jaknajlepiej. Pierwsze takie przedstawienie odbędzie się w niedzielę 16 bm. o godz. 3 popołudniu. Dani będą „Krakowiacy i Górale”. Ceny naturalnie będą znacznie niższe, tak dalece, że dyrekcja pokrywać będzie jedynie tylko własne koszty. Sprzedaż biletów już się rozpoczęła w kasie miastowej przy ul. Tańskiej,

oraz w Związku Teatrów i Chórów Włościańskich przy ul. Mickiewicza 26 w godzinach wieczornych. Następne przedstawienie w niedzielę 23 bm. „Popychadło”.

W braku więc teatru ludowego Teatr miejski wspólnie ze Związkiem Teatrów i Chórów Włościańskich przystępuje do stworzenia niedzielnych widowisk dla najszerszych warstw, chcąc w ten sposób działalnością swą kulturalną objąć włościanstwo nasze i sfery robotnicze, dla których teatr będzie źródłem tanich, pouczających i estetycznych rozrywek.

W NOC SW. MIKOŁAJA. Przesłuchana barwna bajka Szukiewiczza, która stale dotąd wypełniała widowie Teatru Wielkiego, idzie raz jeszcze dziś t. j. we wtorek i tym razem zapelni się teatr najmiłszą „publicznością”, która bawi się zawsze świetnie, głośno objawia swe zachwyty i małe rączki składa do ustawicznych oklasków.

„TOSCA”. W środę w Teatrze Wielkim „Tosca” z op. Nahlkówdą i Uyganikiem w głównych rolach.

„SPRAWA KAISERA”. Głośna komedia, niegdyś ciesząca się dużym powodzeniem, dana będzie w środę w Teatrze Małym na bardzo liczne żądania właścicieli blozków abonamentowych.

Z MUZYKI. Dzisiaj we wtorek koncert kompozytorski Karola Szymanowskiego. Bilety wyprzedane, kasy wieczornej nie będzie.

WACŁAW KOCHAŃSKI po dwuletnim pobycie w Ameryce i odbyciu tournée koncertowego uwieńczonego niezwykłym powodzeniem, wrócił do kraju powołany na profesora kursu koncertowego w konserwatorium warszawskim. Znany artysta wystąpi z jedynym koncertem we Lwowie w piątek 14. bm. — Program wieczoru obejmuje obok rzadko grywanego koncertu Tor Aulina, szereg nowych transkrypcji Kreislera.

WIELKI KONCERT SYMFONICZNY Polskiego Związku muzyków i Polskiego Towarzystwa Muzycznego pod dyrekcją Dr. Adama Soltysa odbędzie się w niedzielę 16. bm. Program w hali poświęcony arcydziełom Beethovena. Solista Feliks Eych odegra koncert skrzypcowy z tow. orkiestry, program obejmuje ponadto uverturę do Prometeusza i wspaniałą VII. symfonię.

TROSKA MAGISTRATU O ZGROMADZENIA KOMUNISTYCZNE. Na sobotę zapowiedzieli posłowie komunistyczni Królikowski i Łańcucki zgromadzenia sprawozdawcze w sali dawnego kabaretu „Ul”. Gdy dowiedzieli się o tem nasz kochany magistrat, widocznie zatroskany, aby uczestnikom tego zgromadzenia nic złego się nie stało, orzekł, że sala ta w czasie zgromadzenia może się zawalić, wobec czego policja zakazała odbycia się wiecu. Nadto policja w swej gorliwości obsadziła ten dom i część ulicy, czem wywołała niepotrzebne zbiegowisko, a nadto aresztowano kilku młodych ludzi. Widąc szkoła austriacka czy rosyjska ma w policji wiernych naśladowców i z angielskiej kultury, mimo wielkich kosztów, nie się tutaj przeszczerpić nie dało. Wyrzucano pieniądze poprostu w błoto.

DO SUMY 30 MILJONÓW MAREK urzędy pocztowe przyjmują przekazy. Również paczki i przesyłki wartościowe można ubezpieczyć do tej sumy, a także obciążać nimi pobory do tej sumy.

KURSY WALUT I AKCJI PRZEMYSŁOWYCH. Pomimo zapowiedzi innej przez stronnictwa prawicowe rychłej stabilizacji marki polskiej, obce waluty i akcje przemysłowe stale mają tendencję zwyżkową. Wczoraj w wolnych obrotach płacono dolary do 4.020 tys., kanad. 3.750, kor. czeskie 124, leje 19, złote 20 kor. 18 milj., 1 kor. srebrną 300, 5 kor. 1.800 tys. mk. — P. K. K. P. we Lwowie płačila wczoraj: dolary 3.600, kanad. 3.465, franki franc. 192, fr. belg. 165, fr. szwajc. 628, ft. szterl. 15.680, złoty pol. 570, milionówkę 120, kor. austr. 50, kor. czeskie 102.500, frank złoty 694.350, 1 gram czystego złota 2.367.750, srebra 67.697, 1 zł. kor. austr. 721.800, srebrną 282.600, dukat 3.165.000, 1 dolar złoty 3.563.000, srebrny 1.628.700 mk.

Akcje przemysłowe płacono: Chodorów od 3,925, Cegielski 960, Cmiarów 1,600, Gafota 290,

Oikos 5,500, Parowozy 500, Pezet 215, Pol. Narta 450, Pol. tow. bud. 180, Rakszawa 6,800, Siersza gór. 10,500, Tepege 4,500, Tespe 5,300 tys. mk.

CENY ZBOŻA. Na giełdzie zbożowej we Lwowie notowane wczoraj: 100 kg. pszenicy 12,550—12,850, żyto 8,200—8,400, jęczmień browarniany 7,800—8,000, owies 7,000—7,200, mąka pszenna Nr. 0 (40 proc.) 25 milj., „1” — 20, „4” (70 proc.) 15, żytnia 80 proc. 17,500, 70 proc. — 15,500, otręby pszen. 4,500, żytnie 4,300, kasza hreczana 20—21 milj. mk.

PRAKTYCZNI „OBIEZYSWIATY”. Franciszek Mańkowski, urzędnik przyw., zam. przy ul. Chodorowskiego, doniósł policji, że dwaj jego synowie w wieku 8—10 lat, Robert i Paweł dnia 8 bm. wydalili się rzekomo do szkoły i więcej nie wrócili do domu. Mali „awanturnicy” zabrali z sobą portfel ojca, zawierający 2 milj. mk. i 12 dolarów.

OPIEKA LEKARSKA NA KOLEJACH. Jan L., kierownik parowozu, zam. na Lewandówce, w drodze ze Złoczowa do Lwowa uległ na lokomotywie ciężkiemu poparzeniu parą na twarzy, rękach i ciele. Po zatrzymaniu pociągu zawezwano lekarza kolej. ze Złoczowa, ale ten odmówił opatrunku. Po przybyciu do Lwowa poparzony na stacji nie znalazł lekarza, udał się przeto o godz. 8 rano do pogotowia ratunkowego. Tu jednak w drzwiach powiedziano mu: „nie ma, nie ma, jazda do szpitala!” Nieszczęsny udał się z powrotem na dworzec główny, lecz tu nie było lekarza kolejowego wobec czego dopiero prywatny lekarz zaopatrzył ofiarę wypadku.

Ten rozpaczliwy stan opieki lekarskiej na kolejach woła poprostu o pomoc. Zapytujemy Dyrekcję kolej., pociąg kolejarze płacą Kasę chorych? Czy poranionemu w służbie kolejarzowi nie należy się pomoc lekarska? Lekceważenie zdrowia i życia ludzkiego przytiera wprost zbrodnicze rozmiary.

ZGUBA. Segalówna, córeczka tow. Maurycego S., przechodząc z ul. Szaszkowicza na ul. Bema, zgubiła koraliową torebkę z kolczykami. Uczciwy znalazca odesłał torebkę do Administracji „Dziennika Ludowego” za odpowiednim wynagrodzeniem.

— KAZDEMU BUCHALTEROWI jest konieczny wynalazek Szargla za 1,000.000 Mk.; wysyłają franko księgarnie: Wilhelm Klapper, Batorego 30, Szymon Bogen, Kazimierzowska 14 a. 1-3

NADESŁANE.

Tanio bo w podwórzu!
OBUWIE krajowe i zagraniczne oraz lakiery, śniegowce i kalosze po nader niskich cenach
KRACH i ZIMERMAN LWÓW 171
UL. HALICKA 15, W PODWÓRZU.

Inż. Roman Eitelberg
ARCHITEKT 1168
Lwów, ul. Głęboka 14
wykonuje projekty, plany, szkice, kosztorysy itp.

PODZIĘKOWANIE.
W. P. Drom Horodyńskiemu i Luftmanowi, lekarzom - okulistom Kasy chorych m. Lwowa, za wyleczenie mnie z ciężkiej choroby i uratowanie mi wzroku składam tą drogą serdeczne podziękowanie i staropolskie Bóg zapłać.
JAN MARTYN,
starszy monter
M. Z. W.

— Najtańszy a równocześnie najpożyteczniejszy podarek
NA GWIAZDKĘ
jest książka do czytania, którą poleca Księgarnia Ludowa, Lwów, ul. Szaszkowicza 1. 2.

DENTYSTYCZNE AMBULATORJUM ludowe po cenach niższych dla sfer robotniczych i kolejowych Kętrzyńskiego 21, (między Sokołem II. a szkołą Konarskiego) za legitymacją na raty.

Wiec urzędników bankowych i ubezpieczeniowych.

W ub. niedzielę pracownicy bankowi tłumnie wypełnili salę Towarzystwa pedagogicznego. Wiec zagał prezes lwowskiego Związku p. Kowarz.

Następnie przemawiał prezes Zarządu głównego w Warszawie p. Dabolewicz referując sprawę waloryzacji plac, żywo interesującą ogół pracowników.

Delegaci z Krakowa p. Bahu, oraz p. Stadler omawiali sprawę mnożnika i jednorazowego urzędowania. O celach Związku i programie dzia-

łania przemawiał p. Fiala.

Po wygłoszonych referatach bez dyskusji uchwalono szereg rezolucji, w których pracownicy bankowi domagają się od związku banków: dotrzymania umowy zbiorowej w sprawie pragmatyki służbowej, regulowania poborów według wskaźnika Głównego Urzędu Statystycznego i utrzymania zasady jednorazowego urzędowania.

Na końcu omawiano sprawę konfliktu w krakowskiej filii Banku dla handlu i przemysłu w Warszawie.

Kaganiec na paskarzy.

Dotychczas kupcy i handlarze zgłaszali sami ceny w magistracie zupełnie dowolne, a tam je tylko „przyjmowano do wiadomości”. Z chwilą wprowadzenia cen maksymalnych przez województwo na chleb i mięso ceny te mogą być podwyższone tylko w porozumieniu z województwem.

Wczoraj wczesne zrana rzeźnicy zjawili się znów w magistracie, gdyż nie zadowoleni z cen ułożonych w piątek chcieli podwyższyć ceny szynki o 400 tys., a kielbasę o 200 tys. marek na jednym kilogramie. Tu jednak nie pertraktowano z nimi, lecz odesłano ich do województwa.

Paskarze rozszuchwani dotychczasową poślizgiwością zapewne będą pobierać wyższe ceny ponad ogłoszoną taryfę, jest jednak rzeczą władz przypilnować, aby ogłoszoną taryfę paskarze respektowali i przestrzegali.

Wczoraj zgłoszono w policji kilkanaście firm, które nie wystawiają cen na towarach, oraz oskarżono Teitelbauba, mającego sklep przy ul. Kazimierzowskiej, że poliera lichwiarskie ceny za cukier.

W magistracie codziennie karzą po kilkunastu kupców, którzy nie wystawiają cen na towarach, oraz za brak cennika, grzywnami od 1 do 3 miliony marek. Jeden z ukaranych uporczywie twierdził, że wystawione przez niego płótno na bieliznę jest towarem „luksusowym” i jako takie może być wystawiane bez cen. Paskarze rozszuchwali się tak dalece, że w krótkim czasie ziemniaki i chleb nazywać będą luksusem, a rabowanych przez się konsumentów będą posyłać „grzyć kamienie”. Po zwolennikach chłejny i paskopiastów wszystkiego można się spodziewać.

Samobójstwo i postrzelania.

W ub. niedzielę w rzeczywistości przy ul. Jabłonowskich urzędnik bankowy Marjan Argasiński w zamiarze samobójczym skoczył z II. piętra na bruk podwórza. Lekarz Pogotowia rat. stwierdził u desperata wstrząs mózgu i skomplikowane złamanie obu nóg. Po zaopatrzeniu odwieziono go do szpitala gdzie zmarł. Powód samobójstwa nieznany.

W Lubieniu Małym w ub. niedzielę nieznaną osobą strzelili przez okno do Wawrzynca Wajuchowa, który bawił w gościnie u Marii Ilczyszyn. Kula trafiła go w łopatkę i wyszła przez ramię.

W lesie rokitańskim kolo Żółkwi w noży nieznaną sprawcą strzałem karabinowym zastrzelił Józefa Wilickiego. Śledztwo w toku.

Z sali sądowej.

ECHA WALK UKRAIŃSKICH.

Iwan Kizyma był żandarmem austriackim. Po przewrocie listopadowym zaciągnął się do wojska ukraińskiego i został komendantem żandarmerji w Bilce szlacheckiej pod Lwowem. We wsi tej był proboszczem ks. Adam Hentschel, który został rozstrzelany przez Ukraińców w grudniu 1918 r. za to, że rzekomo organizował zbrojne oddziały polskie przeciw Ukraińcom i że przechowywał na probostwie broń.

W tym samym mniej więcej czasie został rozstrzelany były żandarm austriacki, Polak, Władysław Sajewicz za „nieprzyjazne odnośzenie się do Ukraińców”. Przed rozstrzelaniem zawołał Sajewicz do asystującego przy tym akcie Kizymy: „Panie Kizyma, daruj mi życie”. Nie pomogło nic. Sajewicz padł ofiarą, jak wielu innych. Bezpośredni sprawcy mordów już dawno zostali sądownie, obecnie odpowiada przed sądem przysięgłych Iwan Kizyma, oskarżony o zbrodnie mordarstwa, gwałtu publicznego i kradzieży. Akt oskarżenia zarzuca Kizymie, że on właśnie donosił władzom ukraińskim o „nielegalnych” Polakach i spowodował ich rozstrzelanie, ponadto za-

rzuca mu cały szereg kradzieży, co oskarżony nazywa „rekwizycją”.

Obronca Kizymy dr. Hankiewicz przedstawił wniosek powołania na świadka prez. Witosa celem stwierdzenia, że Kizyma nie taki straszny Polakotera, jak go malują. Mianowicie w czasie wojny Kizyma był żandarmem w Wierchosławicach, rodzinnej wsi Witosa. Rząd austriacki wydał nakaz aresztowania (?) Witosa, a Kizyma dowiedziawszy się o tem, wczoraj go uprzedził, by obecny prezydent ministrów miał czas bezpiecznie się ukryć. W ten sposób uniknął aresztowania. Trybunał w tej sprawie jeszcze się nie oświadczył.

Trybunałowi przewodniczy r. Dukiet, oskarża prok. Paklikowski. Rozprawa jest rozpisana na 7 dni.

Notatki artystyczne.

ZWIĄZEK ARTYSTEK POLSKICH wystąpił w tym roku z tradycyjną Wystawą Gwiazdkową, niewielką, lecz urządzone z ogromną starannością. Zwiedzający mają piękny wybór szkiców cennych i ciekawych całego szeregu artystek i rzeźbiarek lwowskich. Dział rzeźby przedstawia się w tym roku obficie, niż w zeszłych. Z pomiędzy prac malarskich szczególnie leżne są szkice pejzażowe i kwiatowe. Wystawa czyni naogół wrażenie bardzo harmonijne i korzystne. Z okazji „Gwiazdki” mogą zwiedzający nabyć upominki wartościowe po cenach bardzo przystępnych. To też salki Wystawy przy pl. Akademickim 1. roją się od miłośników tego pięknego typu podarków. W Wystawie biorą udział: Alhinowska, Dolińska, Drexlerówna, Chybińska, Hausnerowa, Korzeniowska, Kulikowska, Kratochwila, Nowotnowa, Lang, Opolska, Rosenfeldówna, Reichertówna, Podlewiska, Petroldówna, Szyrajew, Smolkówna, Tyczyńska (batiki), Zajaczkowska, Wodzicka, Zaleska i in. Od 15. grudnia ma nastąpić uzupełnienie Wystawy nowymi szkicami.

Z życia młodzieży.

Po raz wtóry Wiec Ogólny żydowskiej młodzieży technicznej zakończył się porażką narodowców. Wykazał niedwuznacznie otrząśnięcie się młodzieży żydowskiej z chorobliwie panującego nacjonalizmu, a co za tem idzie znaczny wzrost sił „lewicy”.

Po wyborze stud. Ollingera (soc.) na przewodniczącego dnia, zdał sprawozdanie z działalności Komitetu Wykonawczego poprzedniego wiecu stud. Waldman. Działalność K. W. zdążyła do stworzenia placówki samopomocowej bez ograniczeń narodowościowych czy wyznaniowych oraz do zlikwidowania „stosunków” „Bratnią Pomocą” Politechniki. Ogólne zainteresowanie wzbudził głęboko ujęty referat o spółdzielni kol. Brossa. Referent wyraża radość iż młodzież postępową polską taką placówkę już stworzyła i apeluje do obecnych by wstępowali do spółdzielni „Jedność Akademicka” oraz ostro piętnuje separatyzm w ruchu samopomocowym.

Owacyjnie witany gość stud. Pilat, dyrektor spółdzielni zaznaczył równoległe organizowanie się młodzieży postępowej polskiej i żydowskiej i wyraża nadzieję, że stworzenie spółdzielni będzie faktem przełomowym, od którego znów wspólnie pracować będzie cała młodzież akademicka, bez różnicy wyznania i narodowości.

Opozycyjny mowca sjonistyczny spotkał się ciętą odprawą przedstawicieli wszystkich ugrupowań młodzieży wyznania i pochodzenia żydowskiego, jedynie z wyjątkiem sjonistów.

Jednak dopiero sprawa statutu przedstawicielstwa ogółu żydowskiej młodzieży technicznej wykazała cały ogrom kłeski sjonistów, którzy straciwszy monopol przedstawiania młodzieży żydowskiej opuścili salę w liozbie szczeni. Wiec wybrał komisję mającą rozpiąć pięcioprymiotnikowe wybory do przedstawicielstwa.

Różne.

OJCOWIE I DZIECI. W toczącej się obecnie w Anglii zaciętej walce wyborczej występuje jako przedstawiciel stronnictwa konserwatywnego (torysów) premier Baldwin, ubiegając się o mandat posełki z okręgu Warchester, który, jak się zdaje, pozostanie mu wierny. — Syn wszakże premiera konserwatysty, Oliver R. Baldwin, nie idzie śladami ojca. Będąc socjalistą, wystąpił przed kilku tygodniami w Okfordzie z mową, w której krytykował ostro rząd obecny, a zwłaszcza jego politykę zagraniczną. Gdy zaś rozpoczęła się walka wyborcza, stanął otwarcie w Londynie jako agitator stronnictwa pracy.

REGULACJA WALUTY AUSTRIACKIEJ. Donoszą z Wiednia, że projektowane jest przejście do waluty złotej. Stosunek wymienny 1:1000. Bank austriacki posiadałby wówczas pokrycie 80 proc. ziola. Jest to bardzo wysoka proporcja.

Na pokrycie strat

z powodu konfiskat „Dziennika Lud.”.

Tow. Paweł Denasiewicz 500.000, Melnarowicz 500.000, N. Welker ze Stryja 200.000, R. K. 300.000, Maszyniści ogrzewalni lwowsk. 15.250.300, Lista Nr. 38 przez tow. Martyna (wodociągi) 5.190.000, M. Ostrowski Rawa R. 1.000.000 mk.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje Administracja „Dziennika Ludowego”, Sykstuska 21, II. p.

Na wdowy i sieroty po poległych w dniach listopadowych.

Pracownicy warsztatów mechanicznych „Iriag” w Boryslawiu 5.200.000, M. Ostrowski 1.000.000, robotnicy zakładów w Janowie kolo Lwowa 1.850.000 mk.

Dalsze datki na ten cel przyjmuje Administracja „Dziennika Ludowego”, Sykstuska 21, II. p.

Teatr żydowski
Jagiellońska 11.
dyr. S. M. Gimpel

Wtorek o g. 7:30

— Środa o g. 7:30

Kaleka

dramat w 4 aktach Z. Libina.

Dziecko ulicy.

Przedprzedaż biletów przez cały dzień przy kasie teatralnej.

Kongres socjalistów włoskich.

W listopadzie, odbył się w Medjolanie kongres socjalistów włoskich, pierwszy pod rządami faszystów. Na kongresie byli obecni z ramienia socjalistów belgijskich dwaj senatorzy Baeck i v. Roosbroeck, którzy po powrocie do kraju podzieliли się ze swymi wrażeniami z pobytu we Włoszech. Interesowało ich nietylko położenie klasy robotniczej, ale ogólna sytuacja Włoch pod nowymi rządami. Z ich opowiadania podajemy następujące szczegóły:

Kongres odbył się w baraku drewnianym. Przy końcu każdego posiedzenia faszyci poddawali wybitniejszych uczestników kongresu rewizji, a losu tego nie uniknęli nawet goście belgijscy. Na początku kongresu obawiano się, że faszyci rozwiążą go i podobno tylko dzięki obecności senatorów belgijskich odstąpiono od tego zamiaru.

Na kongresie ujawniły się różne prądy. Oczywiście, wobec okropnych warunków, w jakich musi zbierać swe siły ruch socjalistyczny we Włoszech, jedynym prawie tematem obrad była sprawa stosunku do faszystów. Jeden z delegatów wypowiedział się na rzecz współpracy z maksymalistami, t. j. tym radykalnym odłamem dawnej, zjednoczonej partii socjalistycznej, którzy taktyką swą najbardziej przyczynili się do zagnieżdżenia komunizmu i rozbitcia partii, a obecnie wciąż ulegają nowym rozłamom. Inny delegat oświadczył się za kompromisem z faszystami. Odrzucenia większość kongresu stanęła jednak po stronie Turatiego, którego rezolucja opowiada się za bezwzględna opozycją przeciwko faszystom i stwierdza, że tylko wolność i demokracja mogą doprowadzić do odrodzenia kraju.

Rezolucja głosi dalej potrzebę rewizji programu partii, ze względu na zmienione stosunki powojenne, zwalcza hasło dyktatury z prawa czy z lewa i twierdzi socjalistów do walki zarówno z nacjonalizmem, jak też z komunizmem.

Z ust towarzyszy włoskich goście belgijscy usłyszeli o straszliwych prześladowaniach ruchu robotniczego ze strony faszystów, którzy przypomnieli sobie epokę Inkwizycji, stosując niewymyślniejsze tortury wobec swych przeciwników. I dziś jeszcze wielu posłów socjalistycznych ma prawo przebywania w kraju pod tym jedynie warunkiem, że nie nawiążą stosunków ze swymi wyborcami. Jeżeli w wielkich miastach socjalistom udało się wywalczyć swobodę ruchów, o tyle na prowincji prześladowania trwają w dalszym ciągu.

Partja socjalistyczna liczy jeszcze ok. 15 tys. członków. O stopniu rozgromienia ruchu zawodowego świadczy, że klasowe związki, liczące przed paru laty 2 miliony członków, mają obecnie niewyżej 200 tys. metalowców było 300 tysięcy, obecnie jest ich 30 — 35 tys.

Nie należy jednak sądzić, że związki te mimo słabości liczebnej nie odgrywają żadnej roli. Przeciwnie, związki faszystowskie nie cieszą się wcale zaufaniem robotników, a gdy dochodzi do rokowań między przedstawicielami przedsiębiorców i robotników, ci ostatni wybierają ludzi zaufanych z klasowych związków, tak samo przy wyborach do komitetów fabrycznych wychodzą zwycięsko kandydaci klas związkowych.

Rosterki wewnętrzne w ruchu robotniczym osłabiły bardzo partję socjalistyczną, a komuniści prawie przestali istnieć. Tak z potężnego ruchu proletariackiego pozostały jedynie strzępy.

Nędza oświatowa w Polsce.

Na ten temat w środę w Sali Tow. Hygienicznego w Warszawie wygłosił odczyt pos. Smulikowski, świetny znawca spraw szkolnych w Polsce. Niestety, nie możemy podać całego obfitego materiału zawartego w odczycie. Podajemy tylko garść cyfr i myśli. W Polsce, mówił referent, na papierze jest 25.000 szkół, ale z tego tylko 600 typu siedmioklasowego, zaś 15 tysięcy należy do typu jednoklasowego, gdzie biedny nauczyciel musi obsługiwać długi szereg roczników jednocześnie. Poza tem, jeżeli zważyć, że frekwencja jest bardzo słaba i że opału w zimie najczęściej nie będzie, łatwo sobie można wyobrazić obecny stan naszego szkolnictwa. Nie mówimy już o tem, że istniejące szkoły w małej części tylko czynią zadość realnej potrzebie oświaty: na Pomorzu na 1000 mieszkańców mamy 180 dzieci w szkołach, w Galicji — 160. W Warszawie aż 67 dzieci, na Polesiu 30. Teraz dopiero można ocenić krok ministra Kucharzkiego, kreślącego budżet oświatowy: po wszelkich uzgodnieniach i skreśleniach miał on wynosić 170 milionów złotych, z tego jednak endecki minister skreślił jeszcze 65 milionów.

Prelegent porusza cały szereg niezmiernie ciekawych tematów, jak np. projekt uzależnienia nauczycielstwa od władz administracyjnych; projekt przerzucenia kosztów utrzymania szkół na samorządy gminne i powiatowe i wojewódzkie, co jest oczywiście szkodliwą fantazją. Prelegent omawia dziwne zaniedbanie sprawy oświatowej przez piastowców, którzy oddają tak ważną tekę oświaty endekom Głabińskiemu i Grabkiemu. Mówi także o panującym systemie niewykonywania ustaw szkolnych i nawet postanowień konstytucyjnych, jak np. artykułu o nauce bezpłatnej. Audytorjum gromkim oklaskiem dziękowało mówcy za znakomity wykład. W dyskusji przemawiali tow. Weychert-Szymanowska oraz poseł z Wyzwolenia Nowicki, poczem przewodniczący ob. Raabe podziękował wszystkim mówcom za współudział w wieczorne dyskusyjnym.

URTON SINCLAIR.

100%

Historja patryoty.

Tłumaczyła z angielskiego

Dr. FELICJA NOSSIG.

(Ciąg dalszy.)

Dwa dni przed aresztowaniem, Piotr w towarzystwie Mc Givney'a i drugiego detektywa udał się do biura prokuratora państwowego. Spędził tu pół dnia na omawianiu sprawy z panem Burchardem i pomocnikiem jego panem Stannardem, którzy mieli kierować procesem. Mc Givney przestrzegał Piotra, że dzielnicowy prokurator nie jest wtajemniczony i zeznanie Piotra uważa za prawdziwe, Piotr jednak był przekonany, że to kłamstwo, którego celem, było oszczędzić panu Burchardowi przykrej sytuacji krycia prokuratora, gdyby gra Piotra była fałszywa. Piotr zauważył również, że pan Burchard i jego pomocnik za każdym razem, gdy Piotr w swych zeznaniach zostawił lukę, wzywali go, ażeby ją wypełnił. I Piotr zawsze odgadł, jak to ma uczynić.

Henry Clay Burchard pochodził z południa i szczycił się wymową, która dawno już wyszła z mody. Włosy czarne i gęste zapuścił dłużej, niż to było w zwyczaju, gdy wchodził na trybunę wyciągał ręce i mówił głosem drżącym od wzruszenia: — Damy! Niech je Bóg błogosławi! — albo też: — Jestem przyjacielem prostego człowieka. Serce moje czuje sympatję dla tych, którzy są prawdziwą kością pańszczyzną Ameryki: — robotnicy w przedsiębiorstwach i na farmach. Słowa te oklaskiwali członkowie Izby handlowej i Związku kupców i fabrykantów i nadsyłali temu przyjacielowi prostego człowieka wielkie czeki na kampanię wyborczą. Pomocnik pana Burcharda, pan Stannard był to szczwany

75) jurysta, który przełożonego swego pouczał, co i jak ma uczynić, ażeby suchy człowieczek podobny do mola książkowego, który każdego przenikał bystreimi oczami i przeszywał ostrzem jurydycznych argumentów. Czynił to w sposób uprzejmy, żartował podczas przerwy obiadowej, przypuszczając, iż każdy rozumie, że wszystko to należy do interesu i nie jest zgoła wynikiem złej woli.

75.

Obaj ci meżowie słuchali, co opowiadał Piotr, poprawili coś niecoś, przestuchali go powtórnie, poczem oświadczyli, że są zadowoleni. Piotr wrócił do hotelu i czekał z bijącym sercem na chwilę, w której miał ukazać się na scenie. Gdy go wprowadzono do sali sądowej, kołana mu drżały, zarazem jednak przenikało go poczucie niesłychanego znaczenia: miał przecie gwardję przyboczną z czterech, silnych ludzi i widział kilka szpiclów w korytarzach i między publicznością. Cała sala pełna była ludzi sympatyzujących z czerwonymi, lecz tych przed wejściem na salę przeszukano i byli pod ciągłą obserwacją.

Gdy Piotr zasiadł na ławie świadków dźmał prawdopodobnie takiego uczucia jak Tom Duggan, i Donald Gordon owej nocy, gdy jaskrawe światło trzydziestu, lub czterdziestu samochodów świeciło im w oczy. Piotr czuł skoncentrowaną nieważność kilkuset czerwonych. Czasami tłumiona wściekłość wybuchała, wznosił się pomruk protestu, i śmiech szyderczy; wtedy woźny sądowy uderzał drewnianym młotkiem w stół, sędzia podnosił się nieco w swem krześle, oświadczał, że gdy się to powtórzy, każe opróżnić salę.

Niedaleko Piotra siedzieli u długiego stołu siedemnastu oskarżonych. Przypominały się na ich widok szczury, złapane w łapce, a trzydziści cztery oczu szczurzych wpiło się w twarz Piotra, nie odwracając się od niej ani na sekundę. Piotr jeden jedyny raz spojrział na nich; szczyrzyli swe zęby szczurze i Piotr szybko od nich wzrok odwrócił. Widział jeszcze jedną twarz nie zbyt

mu miłą. W powiewnych białych szatach siedziała pani Gott i skierowała ku niemu swe duże niebieskie oczy, pełne wyrzutów i smutku. — O panie Gudge — zdawały się mówić niebieskie oczy — Ja i pan może? Panie Gudge, czy to jest Pokój... Sprawiedliwość... Prawda... Prawo? — Piotr poznał z żalem, że odbił się na zawsze od Olimpa, werandy, miękkiego fotelu z jedwabnem poduszkami. Zwrócił się ku ławie przysięgłych, zajętych przez męskich i żeńskich sędziów przysięgłych. Jakaś starsza pani uśmiechnęła się dość życzliwie, młody farmer mrugnął chytrze ku niemu. Piotr czuł, że tam ma przyjaciół — a ostatecznie wynik rozprawy zależy od przysięgłych. Wobec wysokiego trybunału pani Gott była równie bezsilną, jak pierwszy lepszy I. W. W.

Piotr złożył swe zeznanie, poczem zaczęły się pytania. I któż go wypytywał? — Dawid Andrews, grzecznie, żartobliwie i zabójczo. Piotr zawsze bał się Andrews'a; to też o mało nie zapadł się pod ziemię. Nikt go nie uprzedził, że czeka go coś takiego. Nikt mu nie powiedział, że Andrews będzie go wypytywał o wszystkie szczegóły zbrodni, których rzekomo był świadkiem, o podłuchane rozmowy, o to, kto był obecnym i t. p.

Dwie rzeczy ratowały go: krzyżowy ogień zarzutów, którymi Stannard przerywał pytania, ażeby Piotrowi dać czas do namysłu, i dobra rada udzielona mu przez tegoż Stannarda: — Może pan zawsze o czemś zupełnie zapomnieć.

Piotr powtórzył rozmowę z Alfem Guinnessem, tycząca się podpalenia, lecz zapomniał zupełnie, kto był obecny przy tej rozmowie, a tak samo nie pamiętał, co jeszcze mówiono i kiedy.

Potem przyszła błogosławiona przerwa obiadowa, która umożliwiła Piotrowi ponowne uzbrowienie się dla dalszej rozprawy. Stannard przepytął go i wypełnił wszystkie luki jego zeznania i znów zapomniał Piotr pewne szczegóły we właściwym czasie i omiął pułapki, które mu Andrews podstawił.

BRAUN

ul. Kutowskiego 1
ul. Sykstuska 1. 3

Najświeższe nowości na sezon zimowy:
wełny, plusze, duple, kamgarny, chevioty,
flanelo, barchany, welwety, epongo, zafiry
oraz płótno na wyprawy ślubne.

CENY FABRYCZNE.

BRAUN

ul. Rutowskiego 1
ul. Sykstuska 1. 3

Sanatorium Kasy chorych m. Lwowa w Szkle.

Składając sprawozdanie z czynności Kasy chorych w dwa ostatnich latach tow. Szczyrek podał też parę szczegółów, odnoszących się do Sanatorium w Szkle, gdzie ze znakomitym skutkiem leczą się niezliczona ilość osób.

W sezonie 1923 korzystało z kąpieli 257 osób, a to 247 kuracjuszy, 6 lekarzy i 4 służby. Kuracjuszom lekarzom i służbie wydano 7176 kąpielei. Obcym osobom za opłatą wydano 819. Nadto wydano bezpłatnie członkom i ich rodzinom 79.

Cyfli razem wydano 8074 kąpielei co wypada przeciętnie dziennie po 80 kąpielei, a zatem wedle obliczeń t. j. opatu, benzyny, smarów, służby etc. wypada jedna kąpiel 7.500 Mp.

Z wiktury korzystało 84 mężczyzn, 106 kobiet razem 190 osób. Nadto korzystało z wiktury 6 lekarzy, 4 służby, razem 10 osób. Ogólnie korzystało z wiktury 200 osób.

W tej pozycji mieści się jeden mężczyzna i 19 kobiet członków rodzin.

Utrzymanie jednej osoby kosztowało 18.000 Mp przeciętnie w sezonie.

W samym Zakładzie było 84 mężczyzn, 78 kobiet, poza zakładem 47 mężczyzn, 38 kobiet.

Rachunek porównawczy z roku 1922 a 1923.

W roku 1922 korzystało z kąpielei 182 osób, w r. 1923 257, a więc o 74 osób więcej.

W roku 1922 wydano kąpielei 5482, w roku 1923 — 8074, więcej o 2492.

W roku 1922 było dni zaprowiantowania 4247, w r. 1923 — 5185, więcej o 938.

W roku 1922 za wikt 159 osób zapłacono 3.756.900 Mp. W roku 1923 za wikt 200 osób 93.645.080 Mp, więcej o 89.888.180 Mp.

W roku 1922 w czerwcu za wikt płacono 700 Mp — 1923 po 10.000 Mp. W roku 1922 w lipcu za wikt płacono po 800 Mp — 1923 po

15.000 Mp. W roku 1922 w sierpniu za wikt płacono po 900 Mp — 1923 po 18.000 Mp.

W roku 1922 we wrześniu za wikt płacono po 1000 Mp — 1923 po 25.000 Mp. W roku 1922 jedna osoba dziennie kosztowała 884 Mp — 1923 po 18.100 Mp.

Wedle wyznania w zakładzie było 111 chrześcijan, 51 żydów.

Z obcych kas korzystało z kąpielei i utrzymania 6 osób, które z tytułu za utrzymanie mają ułścić 1.508.000 Mp, z tytułu za kąpiele 1.660.000 Mp.

Za sprzedane 819 kąpielei pobrata Kasa 10.578.500 Mp, co wypada za jedną kąpiel 13.200 Mp.

Statystyka porównawcza z r. 1921, 1922, 1923.

Kuracjuszy ogółem było w roku 1921 — 87, w r. 1922 — 193, w r. 1923 — 257.

Kąpielei wydano: w r. 1921 — 2935, w r. 1922 — 5682, w r. 1923 — 8074.

Jedna kąpiel kosztowała w r. 1921 — 122.44 Mp, w r. 1912 — 414.15 Mp, w r. 1923 — 7.500 Mp.

Zaprowiantowanie kuracjuszy kosztowało: w r. 1921 — 409.603, w r. 1922 — 3.756.900, w r. 1923 — 93.645.080 Mp.

Utrzymanie jednej osoby dziennie kosztowało: w r. 1921 — 139.56, w r. 1922 — 884, w r. 1923 — 18.100 Mp.

Obecnie buduje Kasa nowy obszerny pawilon, który już w roku następnym będzie oddany do użytku kuracjuszy. Nowy pawilon zbudowany będzie wedle nowoczesnych wymogów, system małych pokojików obliczony jest na 50 osób.

Budowa tego pawilonu musiała być w tak trudnych warunkach podjęta, bo wszelkie starania o uzyskanie stojącego pustką i niszczonego państwowego zakładu leczniczego w Szkle spłyły na niczem.

Już wyszedł z druku Kalendarz Robotniczy

P. P. S.

na rok 1924

I jest do nabycia w

Księgarni Robotniczej ulica Wspólna 17 I w administracji „ROBOTNIKA“.

Calendarjum. — Najważniejsze wydarzenia za rok ubiegły. — Kalendarzyk parlamentarny. — Rok 1923. — T. Hołowko: W 10-lecie wymarszu kadrowki. — Stanisław Posner: Zmarłych powstała Międzynar. Robotnicza. — Zofia Wojnałowska: Tragarze (wiersz.) — Mieczysław Niedziałkowski: Faszyzm. — Stanisław Posner: Jan Jaurés. — Bolesław Limanowski: Mazury. J. M. B.: Gabrijel Narutowicz. — Eustachy (St. Siedlecki): Z pięknych dni wolności 1905 r. — M. Sokołowski: Zaniedbanie emigracji polskiej w St. Zjedn. — Kaz. Andrzej Jaworski: Poezje. — Ustawodawstwo społeczne. — Gottfried Keller: Mała pasyjka (wiersz.). — Emil Verhaeren: Wieczorem (wiersz.). — Kącik naukowy. — St. An-

drzej Radek: Jak Franek Dobry i Kuba Rajski pogodzili się. — Wilhelm Sturmfels. Akademia Pracy w Frankfurcie n/M. — Zygmunt Pietrowski: T. U. R. — Marja Przedborska: J. Rembowskiemu w pozgonnym hołdzie (wiersz.). — M. W.: Jan Rembowski. — Bor.: Muzyka. — I. K.: Kino a kultura robotnicza. — Skibor: Sport. — Faber: Budujmy Domy Ludowe! — Henryk Heine: Szkic autobiograficzny. — Sprawy finansowe i gospodarcze: Budżety Rzeczypospolitej Polskiej. Inflacja pieniężna za rządów Chjeno - Witosa. — A. Pączek: Kto płaci największe podatki w Polsce? — Sytuacja w ważniejszych działach produkcji. — Sprawy robotnicze: Polska Partja Socjalistyczna. Nasi zmarli. Ruch socjalistyczny zagranicą. Ruch zawodowy w Polsce. Międzynarodówka Zawodowa. — M. J.: Robotniczy ruch spółdzielczy w Polsce w r. 1923. Ruch spółdzielczy zagranicą. Płace zarobkowe a spadek waluty. Pośrednictwo pracy w P. U. P. P. Bezrobocie w Polsce. Emigracja w 1922 r. Z Międzynarodowego Biura Pracy. Śmiertelność wśród proletariatu. — Roman Boski: Bezdomni. — Różne.

Cena egzemplarza do 20 grudnia
450 tys. mk.

Zamówienia przyjmuje księgarnia Ludowa, Lwów, Szajnochy 2.

Wydzierżawienie puszczy Białowieskiej.

W Warszawie bawi od kilku dni poseł do parlamentu austriackiego, p. Mattai (chrześcijańsko-społeczny), który był podejmowany przez Rząd i prezydium Izby parlamentarnej oraz był obecny na posiedzeniu zarządu stronnictwa Ch.-D.

Przyjazd p. Mattai stoi w związku z zamiarem wydzierżawienia spółce austriacko-niemieckiej państwowych zakładów drzewnych w Białowieskiej puszczy. Jak we wszystkich sprawach, kiedy chodzi o wydzierżawienie obiektów państwowych, tak i tutaj podobno czynnym pośrednikiem jest p. Korfaaty.

Nowe ceny wyrobów tytoniowych.

PODWYŻKA OD 80—100 PROC.

Dnia 10 b.m. t. j. w poniedziałek, wchodzi w życie nowy cennik wyrobów rządowych i prywatnych fabryk tytoniu, podwyższony o 80 do 100 proc. Według tego cennika cygara za sztukę będą kosztowały: Havanna 200 tys. Mp.; Belweder 165 tys. Mp.; Wawel 135 tys. Mp.; Brytanica 130 tys. Mp.; Trabuco 110 tys. Mp.; Kuba 90 tys. Mp.; Portorico 65 tys. Mp.; mieszane zagraniczne 60 tys.; Brazyl. Wirginia 55 tys. Mp.; Cigarillos 50 tys. Mp.

Papierosy za sztukę: Sfinks 30 tys. Mp.; Dames 28 tys. Mp.; Kalif (Kedyw) 25 tys. Mp.; Egipskie 2 2tys. Mp.; Prezydent 16 tys. Mp.; Klub, Sejnowe, Damskie po 15 tys. Mp.; Bogot Sport, Warszawskie po 13 tys. Mp.; Farys 12 tys. Mp.; Wila 9.500 Mp.; Wanda, Cowboy, Yankes po 7 tys. Mp.

Tytonie do papierosów (100 gr.): Kir 2.700.000 Mp.; Kasnik 2.500.000.; Najprzedniejszy macedoński 2.100.000 Mp.; — (25 gr.): Najprzedniejszy turecki 400 tys. Mp.; przedni turecki 360 tys. Mp.; średni turecki 285 tys. Mp.; Kresowy 210 tys. Mp.

Tytonie do fajki a 35 gr.: przedni 130 tys. zwyczajny 90 tys. Mp.

Sprawy partyjne

* UROCZYSTE OTWARCIE SZKOŁY PARTYJNEJ P. P. S. odbędzie się w niedzielę, 16. b. m. w sali Zw. Zaw. kafiarzy o godz. 11-tej przed południem.

Zapisanych do szkoły, oraz wszystkich tow. partyjnych zaprasza się na otwarcie.

Program szczegółowy podany będzie w następnym numerze.

Sekcja Oświatowa PPS.

* W ZWIĄZKU ZAWODOWYM MURARZY przy ul. Cłowej 1. 6., odbędzie się w czwartek, 13. b. m. o godz. 5-tej popoł.

ODCZYT

na temat: „Międzynarodówka robotnicza przed wojną a dzisia“.

Mówić będzie sekret. Kom. Obw. PPS. tow. Skaliak.

Sekcja Oświatowa P. P. S.

Komunikaty

× ZWIĄZEK NIEZALEŻNEJ MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ „ZYCIE“; Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne odbędzie się w sobotę, dnia 15. grudnia 1923, punktualnie o godz. 6. wiecz. w lokalu przy ul. Ormiańskiej 1. 2. II. p.

Na porządku dziennym sprawozdanie delegatów na Zjazd. Wstęp tylko za legatymacjami. Ruchowski, sekret. Ochman, przew.

Na raty! Plaszcze, suknie, bielizna
sprzedają po cenach gotówkowych

Magazyn konfekcji damskiej
„Paryżanka“ Lwów, Pańska 22.

Za wiersz milim. 1 szpalt. zwykle za tekstem
Mp. 8.000. Nadesłane 24.000, w tekście 40.000. -

OGŁOSZENIA.

Na I stronie 48.000. Drobne ogł. za stowo 7.000
Komunikaty 32.000, zamiejscowe o 25% drożej.

TYMCZASOWE DONIESIENIE

„SALAMANDRA”

OCHRONNA MARKA
FIRMY
„SALAMANDRA”

PONOWNE OTWARCIE
NASZEGO TUTEJSZEGO MAGAZYNU OBUWIA
ODBEDZIE SIĘ JUŻ W DNIACH NAJBLIŻSZYCH
„SALAMANDRA”, Tow. z ogr. odp.
W Lwów — ulica Legionów 1. 11.

**WŁASNE
DOMY
TOWAROWE**
W 1186

AMSTERDAMIE
BERLINIE
BUDAPESZCIE
BELGRADZIE
HAMBURGU
KOLONJI
ZAGRZEBU
PRADZE
SZEGEDYNIE
WIEDNIU
TRYJESCIE
MONACHJUM
MEDJOLANIE
ZURYCHU

„OLKA” Lwów, Rynek 35.

specjalny magazyn pończoch i wyrobów trykotowych
POLECA
na zimę — **wyroby wełniane** —
i trykoty pierwszej jakości

MERCIK FELIKS unieważnia skradzioną książkę
wojskową, wydaną przez P. K. U. Stryj. 1181-3

Zdolnego stolarza z dobrymi świadectwami
nadającego się na kierow-
nika działu meblowego, przyjmie fabryka „Dąb”, Lwów,
Łyczakowska 27. 50-3

Stolarzy budowlanych do wykonania w
ilości okien i drzwi jednego typu — przyjmie fabryka
„Dąb”, Łyczakowska 27. 50-3

Uchwałą Rady Nadzorczej zaprasza się członków
na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy
zaliczkowej drukarzy i pokrewnych zawodów
„POMOC”, które odbędzie się w niedzielę dnia 16.
grudnia 1923 o godz. 10.30 rano w sali Stow. druk.
przy ul. Piekarskiej 18 — z porządkiem dziennym:
Zmiana statutu (§ 2 a).

W razie braku kompletu odbędzie się tego sa-
mego dnia o godz. 11.30 drugie Walne Zgromadzenie
z tym samym porządkiem dziennym, przy jakimkol-
wiek komplecie, a uchwały jego będą prawomocne
Lwów, dnia 8. grudnia 1923.

Piotr Iwachów
sekretarz

Jan Blicharski
zast. przew.

Już wyszedł
z druku

**Kalendarz
Robotniczy**

P. P. S.

na r. 1924

i jest do nabycia w
„Księgarni Ludowej”
(ulica Szajnohy 1. 2)
i w Administracji
Dziennika Ludowego.

Powiatowa Kasa chorych w Gródku Jagiellońskim

rozpisuje niniejszem

KONKURS

na posadę lekarza Kasy dla okręgu sądo-
wego rudeckiego z siedzibą w Komarnie.

Do posady tej przywiązane są pobory VIII-go
stopnia płac urzędników państwowych, bez żadnych
dodatków nadzwyczajnych (święteczne, remuneracje
i t. p.).

W razie wyjazdu do chorych dietyienne we-
dle tego stopnia płac.

Podania o nadanie tej posady należyce udoku-
mentowane należy wnieść do Powiatowej Kasy cho-
rych w Gródku Jagiellońskim najpóźniej do dnia 20.
grudnia 1923.

Gródek Jagielloński, dnia 10 grudnia 1923.

Dyrektor:

Tadeusz Strigl

Przewodniczący:

Tomasz Krzyworączka

Wchód przez sień!!

Dlatego poleca
najtaniej pończochy rękawiczki
i wszelkie trykotaże
w najtrwalszych gatun-
kach popularnie znana
F-a Pfau
Lwów, RYNEK 19.